

2016-11-04

Minnesanteckningar från möte den 24 oktober 2016 med Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Närvarande:

Roland Sandelin, kommunstyrelsen
Börje Emilsson, kommunstyrelsen
Carina Wettemark, Avd. för biosfär och hållbar utveckling, KLK
Åsa Pearce, Avd. för biosfär och hållbar utveckling, KLK
Josefin Svensson, Avd. för biosfär och hållbar utveckling, KLK
Håkan Östberg, Avd. för biosfär och hållbar utveckling, KLK
Eva Berglund, Turismstrateg, Kommunledningskontoret
Patrik Ulvdal, C4 Teknik
Per Blomberg, C4 Teknik
Paul Eric Jönsson, Länsstyrelsens miljöavdelning
Anders Hallengren, Länsstyrelsens miljöavdelning
Ingemar Jönsson, Högskolan Kristianstad
Ulf Oscarsson, Vattenrikets Vänner
Hans Persson, LRF Kristianstad kommun
Jan Olsson, Turistentreprenörerna
Erik Baekstedt, Nedre Helgeåns Regleringsföretag
Nils Waldemarsson, Nordöstra Skånes Fågelklubb
Sven Olsson, Köpings Fiskevårdsområdesförening
Patrik Jönsson, Christianstads Motorbåtsklubb
Bengt Hellberg, Beckhovets fiskebods-förening
Hans Cronert, Länsstyrelsen/Kristianstads kommun (sekr)

1. Handlingsprogram för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike 2016 -2020.

Carina Wettemark informerade om förslaget till nytt Handlingsprogrammet för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike 2016-2020.

Det skickades ut till samrådsgruppen tillsammans med kallelsen. Några erinringar har inte inkommit. Diskussion vidtog.

Samrådsgruppen **beslutade** att ställa sig bakom förslaget till Handlingsprogram för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike, 2016-2020.

Länsstyrelsen har också fått handlingsprogrammet på remiss och kommer att skicka in ett separat remissvar.

Handlingsprogrammet kommer att beslutas av kommunstyrelsen och fastställas av kommunfullmäktige i december.

2. Arbetet med kommunens grönplan

Per Blomberg, C4 Teknik, informerade om arbetet med att fram en grönplan för kommunen. Grönplanen kommer att utgöra ett viktigt underlag för översiktsplanen, men också utgöra ett operativt dokument till vägledning i många olika sammanhang. Grönplanen tar upp grön- och blåstruktur-värdena i kommunen, vilka berör många aspekter såsom livskvalitet, biologisk mångfald, klimat och miljö, attraktivitet, ekonomi och folkhälsa. Grönplanen beräknas bli klar nästa sommar. I dagsläget finns omfattande sammanställningar av olika kunskapsunderlag, fördelat på fyra teman; kultur och landskap, biologisk mångfald och naturvärden, rekreation och ekosystemtjänster.

3. Kort information

Från Åsa Pearce:

- **Naturums höstprogram** går under temat "artrik höst". Nu stundar snart höstlovsaktiviteter för skollediga.
- Upphandling av **restauratör till naturum** pågår.
- **Ny ambassadörsutbildning** planeras till våren 2017. I höst har ambassadörerna ryckt tallar och rensat från renlav i sandmarkerna vid Nyehusen.
- **Eurando** har berört Linnérundan och nya leden mellan Forsakar och Degeberga backar. Linnérundan besöktes av 120 personer från Syd- och Mellaneuropa. Vid Lillö var ambassadörerna värdar. Vid Forsakar gick ca 80 personer.
- **Linnérundan** är nu **funktionshinderanpassad** på hela sin sträckning. Det stora bekymret är passagen av Härlövsängaleden, där man idag inte vågar råda någon rullstolsbunden att passera. Det behöver tas fram en bra lösning som ger en säker/säkrare passage för rullstolsbundna, rollatorer, barnvagnar och barnfamiljer. Nya mätningar visar att det på ett år passerar mer än 42 000 personer över Kanalhusspången. Vid Lillö visar besöksmätarna att vi har mer än 27 000 passager per år.
- **Film om Ekosystemtjänster** håller på att tas tillsammans med Albaeco i Stockholm och naturfilmaren Patrik Olofsson.
- **Utemuseum "Äspet – om havets natur- och kulturvärden"** växer sakta fram. I somras färdigställdes torn med regnskydd under halva tornet och nya utställningsskyltar. I höst påbörjas arbetet med segelskärmsutställning vid parkeringen innan Snickarhaken.
- **Biosfär 2016**. Vill påminna om den årliga forskningskonferensen med Högskolan Kristianstad. Den hålls i år den 21 november
- **Uttern är tillbaka** och har visat sig flera morgnar vid naturum. Även **kungsfiskaren** visar sig regelbundet och utnyttjar uppsatta sittpinnar i naturumsjön.

från Håkan Östberg:

- Nya **LOVA-pengar** (3,8 milj kr) har erhållits till ett våtmarksprojekt 2016-2018 för god ekologisk status i Helgeån och Skräbeån. Flera kommuner samarbetar och Kristianstads kommun koordinerar. Målet är att få fram 35-40 ha våtmarker. Åtgärderna delfinansieras av Landsbygdsprogrammet.
- Ett underlag för **potentiella våtmarkslägen kring Oppmannasjön** håller på att tas fram.
- I **pågående LOVA-projekt** beräknas ca 20 ha våtmarker anläggas under 2016. Totalt har nu ca 150 ha våtmarker anlagts inom Helgeåns avrinningsområde.

från Hans Cronert:

- Sommaröversvämningen 2007 resulterade i missfärgat gräs och avlagring av järnslam på strandängarna i Vattenriket. Detta kan ha varit en av flera bidragande orsaker till tillbakagången av strandängsvadarfåglar under senare år. Gjorda iakttagelser på strandängarna, analyser av vatten från invallade marker och markprovtagningar har gett farhågor om att belastningen av järn och aluminium kan vara betydande och ställa till bekymmer i vattenmiljöer, på strandängar och vara en, om än liten, bidragande orsak till fiskförändringarna i Hanöbukten. Förändrat klimat med kraftigare nederbördssituationer sommartid kan försämra situationen ytterligare.
- Kunskapen om utläckaget av järn- och aluminium är mycket begränsad i Sverige. Efter presentation för Naturvårdsdepartementet och Miljödepartementet i augusti 2015 har det givits möjligheter att få loss utredningspengar från Naturvårdsverket. I samverkan mellan Länsstyrelsen och Vattenriket kommer **mer kunskap om järn- och aluminium från invallningar och torvjordar** att tas fram. Vattenriket och ytterligare två platser i Skåne kommer att undersökas, litteratursammanställning göras och förslag till möjliga åtgärder att redovisas. Till arbetet är knutet en referensgrupp med bl a personer från Danmark (där det visat sig att man jobbat länge med problemställningarna och har en lagstiftning sedan 1987).

4. Hinder i Helgeåns vattenvägar

Det fördes fram att Graften proppats igen av en vassrugge vid Härnestad, nära Pulken. Vassruggen förhindrar passage med båt. Togs också upp att träd hänger ut över i västra fåran norr om Lillö och nedströms motorvägsbron i Kristianstad, vilket försvårar framkomligheten. Frågorna kring framkomligheten har aktualiserats vid flera tillfällen genom åren.

5. Nästa möte

Bestämde att vi ska hålla nästa samrådsgruppsmöte **måndagen den 6 mars** på naturum Vattenriket.

Hans Cronert
Sekreterare

Sändlista

Roland Sandelin, miljö- och hälsoskyddsnamnden
 Börje Emilsson, kommunstyrelsen
 Lars-Göran Sandréus, kommunstyrelsen
 Marie Thiman, Mark- och exploateringsavd., Kommunledningskont.
 Eva Berglund, Planering & Strategi, Kommunledningskontoret
 Tommy Danielsson, Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
 Ulrika Hedlund, Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
 Per Blomberg, C4 Teknik
 Mikael Jonsson, Kultur- och fritidsförvaltningen
 Åsa Melkersson, Barn- och utbildningsförvaltningen
 Carina Wettemark, Avd. för biosfär och hållbar utveckling, KLK
 Karin Magntom, Avd. för biosfär och hållbar utveckling, KLK
 Josefin Svensson, Avd. för biosfär och hållbar utveckling, KLK
 Karin Hernborg, Avd. för biosfär och hållbar utveckling, KLK
 Åsa Pearce, Avd. för biosfär och hållbar utveckling, KLK
 Håkan Östberg, Avd. för biosfär och hållbar utveckling, KLK
 Sam Peterson, Avd. för biosfär och hållbar utveckling, KLK.
 Ebba Trolle, Avd. för biosfär och hållbar utveckling, KLK
 Sussie Söderlund, Avd. för biosfär och hållbar utveckling, KLK
 Paul Eric Jönsson, Länsstyrelsens miljöavdelning
 Per-Magnus Åhrén, Länsstyrelsens miljöavdelning
 Marit Hedlund, Länsstyrelsens miljöavdelning
 Henrik Andersson, Skogsstyrelsen, Skånes distrikt
 Jan Lannér, Skogsstyrelsen, Skånes distrikt
 Ulla Berglund, Skogstyrelsen, Skånes distrikt
 Peter Askman, Region Skåne
 Ingemar Jönsson, Högskolan Kristianstad
 Ulf Oscarsson, Vattenrikets Vänner
 Christer Jönsson, Helgeåns Vattenråd
 Hans Persson, LRF Kristianstad kommun
 Jan Olsson, Turistentreprenörerna
 Christer Neideman, Naturskyddsföreningen i Kristianstad
 Agneta Björklund, Naturskyddsföreningen i Kristianstad
 Nils Waldemarsson, Nordöstra Skånes Fågelklubb
 Thomas Lindblad, Nordöstra Skånes Fågelklubb
 Erik Bäckstedt, Nedre Helgeåns Regleringsföretag
 Åke Svensson, Nedre Helgeåns Fiskevårdsområde
 Hans Wellin, Nedre Helgeåns Fiskevårdsområde
 Sven Olsson, Köpinge Fiskevårdsområdesförening
 Claes Bergkvist, Ålakademin
 Patrik Jönsson, Christianstads Motorbåtsklubb
 Bengt Hellberg, Beckhovets fiskebodsförenig
 Olle Andersson, Kristianstad Drottningssklubb